

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1387/2024
16.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Мирољуба Томића и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због продуженог кривичног дела злоупотреба поверења из члана 216. став 4. у вези става 2. и 1. Кривичног законика у вези члана 61. став 1, 4. и 5. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене – адвоката Славка Берћана, поднетом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.136/24 од 05.06.2024. године, у седници већа одржаној дана 16. октобра 2024. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА – адвоката Славка Берћана као основан, па се укида правноснажна пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.136/24 од 05.06.2024. године, и предмет враћа Апелационом суду у Новом Саду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду К бр.186/19 од 26.10.2023. године, окривљена АА оглашена је кривом због извршења продуженог кривичног дела злоупотреба поверења из члана 216. став 4. у вези става 2. и 1. КЗ у вези члана 61. став 1, 4. и 5. КЗ, за које дело јој је применом одредаба чланова 64, 65. и 66. КЗ изречена условна осуда, тако што јој је утврђена казна затвора у трајању од једне године и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљена у року од три године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом, окривљена је обавезана да надокнади трошкове кривичног поступка Основном суду у Новом Саду и оштећенима, на име награде и нужних издатака њиховог пуномоћника, чија висина ће бити одређена посебним решењем.

Законски заступник иза покојне оштећене ББ, ВВ, упућена је на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.136/24 од 05.06.2024. године одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљене АА – адвоката Славка Берћана и адвоката Жељка Ристића, а пресуда Основног суда у Новом Саду К бр.186/19 од 26.10.2023. године, потврђена.

Бранилац окривљене АА – адвокат Славко Берћан поднео је захтев за заштиту законитости само против правноснажне пресуде Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.136/24 од 05.06.2024. године, с тим што из образложења произилази да је захтев поднет и против првостепене пресуде, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) и 7) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд укине побијане пресуде или само пресуду Апелационог суда и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљене Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је у седници већа коју је одржао без обавештења јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио правноснажну пресуду против које је поднет захтев за заштиту законитости, те након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене у односу на указану битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП је основан.

Из списка предмета произилази да је решењем Апелационог суда у Новом Саду Кж2 бр.1583/18 од 15.01.2019. године одбијена као неоснована жалба браниоца окривљене АА, изјављена против решења Основног суда у Новом Саду Кв бр.2023/18 од 23.10.2018. године, којим је потврђена оптужница Основног јавног тужиоца у Новом Саду Кти 60/2024 од 27.08.2018. године, којом је окривљеној АА стављено на терет извршење продуженог кривичног дела злоупотреба поверења из члана 216. став 4. у вези става 3. и става 1. у вези члана 61. КЗ. Том приликом одлуку је донело веће састављеном од судија Ђурђине Бјелобаба, као председника већа, те судија Зорана Париповића и Здравке Писарић као чланова већа.

Након што је пресудом Основног суда у Новом Саду К бр.186/19 од 26.10.2023. године окривљена АА оглашена кривом због извршења продуженог кривичног дела злоупотреба поверења из члана 216. став 4. у вези става 2. и 1. у вези члана 61. став 1, 4. и 5. КЗ и осуђена на казну по закону, веће Апелационог суда у Новом Саду, састављеном од судија Дејана Терзића, као председника већа, те Ђурђине Бјелобабе и Зорана Париповића, као чланова већа, донело је пресуду Кж1 136/24 од 05.06.2024. године, којом су жалбе бранилаца окривљене одбијене као неосноване, а првостепена пресуда потврђена.

Дакле, неспорна је чињеница да су судије Ђурђина Бјелобаба и Зоран Париповић, осим што су одлучивали о жалбама поднетим против решења о потврђивању оптужнице, учествовали и у доношењу мериторне одлуке о оптужби која се побија жалбом, у већу Апелационог суда у Новом Саду, поводом изјављених жалби на првостепену пресуду.

Одредбом члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, прописано је да битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако је на главном претресу учествовао судија или судија поротник који се морао изузети.

Одредбом члана 37. став 1. ЗКП, прописани су разлози из којих судија мора бити изузет од судијске дужности у одређеном предмету и то тачком 4) уколико је у истом предмету поступао као судија за претходни поступак или је одлучивао о потврђивању оптужнице или је учествовао у доношењу мериторне одлуке о оптужби која се побија жалбом или ванредним правним леком или је учествовао у поступку као тужилац, бранилац, законски заступник или пуномоћник оштећеног, односно тужиоца или је саслушан као сведок или као вештак, ако овим закоником није другачије прописано.

Дакле, установа изузећа у кривичном поступку уведена је у циљу обезбеђења претпоставке непристрасности судије, те по налажењу Врховног суда судија који је у одређеном кривичном поступку одлучивао по жалби на решење о потврђивању оптужнице, има формирано предубеђење како у односу на кривично дело, тако и у односу на окривљеног, које је таквог квалитета и значаја да је учешће тог судије у доношењу одлуке по поднетом редовном правном леку против пресуде у том истом предмету искључено, те да је морао бити изузет у смислу наведених процесних одредаба.

Из наведених разлога, Врховни суд налази да је побијаном другостепеном пресудом учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) у вези члана 37. тачка 4) ЗКП, јер су у доношењу ове одлуке учествовале судије Ђурђина Бјелобаба и Зоран Париповић, који су морали бити изузети, па је наведену одлуку укинуо и предмет вратио Апелационом суду у Новом Саду на поновно одлучивање.

С обзиром да је због учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП у вези члана 37. тачка 4) ЗКП, укинута другостепена пресуда, Врховни суд се није упуштао у оцену осталих истакнутих повреда закона, на које се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене указује, с тим што ће другостепени суд у поновном поступку најпре отклонити повреду закона на коју је указано овом пресудом, а уз то ће имати у виду и остале наводе изнете у поднетом захтеву, након чега ће бити у могућности да донесе закониту и правилну одлуку.

Из напред изнетих разлога, суд је на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић